

Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych

numer 5 (7) – maj 2022

Biuletyn Pracowniczych Planów Kapitałowych

Od wydawcy

Prezentujemy kolejny numer biuletynu miesięcznego Pracowniczych Planów Kapitałowych, na łamach którego dzielimy się z Państwem informacjami o programie PPK.

W pierwszej części biuletynu znajdą Państwo aktualne dane o programie, pochodzące z prowadzonej przez PFR SA Ewidencji PPK. Partycypacja w PPK stale rośnie, w największych firmach wynosi już 47,5%.

Druga część biuletynu obejmuje analizy, wywiady i komentarze. Dziś znajdą w niej Państwo artykuł o długoterminowym charakterze programu PPK i ryzykach związanych z oceną krótkoterminowych wyników funduszy zdefiniowanej daty oraz artykuł Rona van Overhagena, z Montae & Partners, który porównuje holenderski system emerytalny do pracowniczych planów kapitałowych.

W tym numerze, w aktualnościach znajdą Państwo informacje o wyróżnionych podmiotach zatrudniających w IV edycji

gali „Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca”, a także o europejskich i krajowych przepisach sankcyjnych, które mogą dotyczyć uczestników PPK.

Po praktyczne informacje dotyczące wdrożenia oraz prowadzenia PPK odsyłamy Państwa na oficjalny portal Pracowniczych Planów Kapitałowych – www.mojeppk.pl.

SPIS TREŚCI

Część I	Część II
PPK w liczbach 3	Artykuły i opracowania 9
Partycypacja w PPK 4	Część III
Profil osób oszczędzających w PPK 5	Aktualności PPK 15
Wpłaty i wartość aktywów zgromadzonych w PPK 6	
Instytucje finansowe prowadzące PPK i koszty zarządzania PPK 7	
Ile zyskali uczestnicy PPK? 8	

Prezentowane w biuletynie dane dotyczące PPK, o ile nie oznaczono inaczej, pochodzą z Ewidencji PPK, prowadzącej rejestry: instytucji finansowych, spełniających wymogi ustawowe do prowadzenia PPK, umów o zarządzanie PPK i podmiotów zatrudniających, które te umowy zawarły, oraz uczestników PPK.

Dane z Ewidencji PPK są aktualne na 29 kwietnia 2022 r.

wartość aktywów
netto funduszy
zdefiniowanej daty

8,60 mld zł

wartość aktywów netto
w porównaniu do poprzedniego
miesiąca zmniejszyła się o

3,93 mln zł

liczba aktywnych
rachunków PPK

2,60 mln

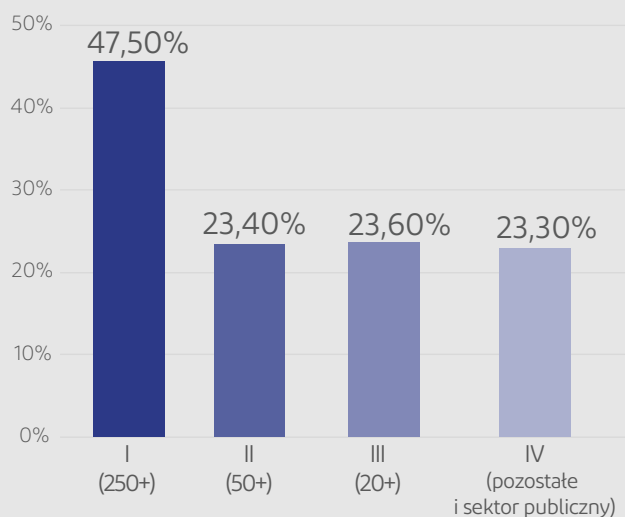
292,13 tys. podmiotów umożliwia swoim
pracownikom udział
w Pracowniczych Planach
Kapitałowych.

Z możliwości oszczędzania w PPK skorzystało
już **2,35 mln** osób.

Łączna partycypacja w PPK to **32%**.

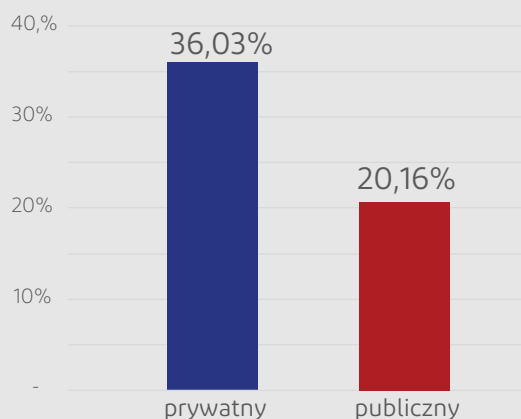
Partycypacja w podziale na etapy wdrażania

Partycypacja w PPK jest najwyższa w podmiotach 250+, które przystąpiły do PPK w 2019 r. – w pierwszym etapie wdrażania programu.

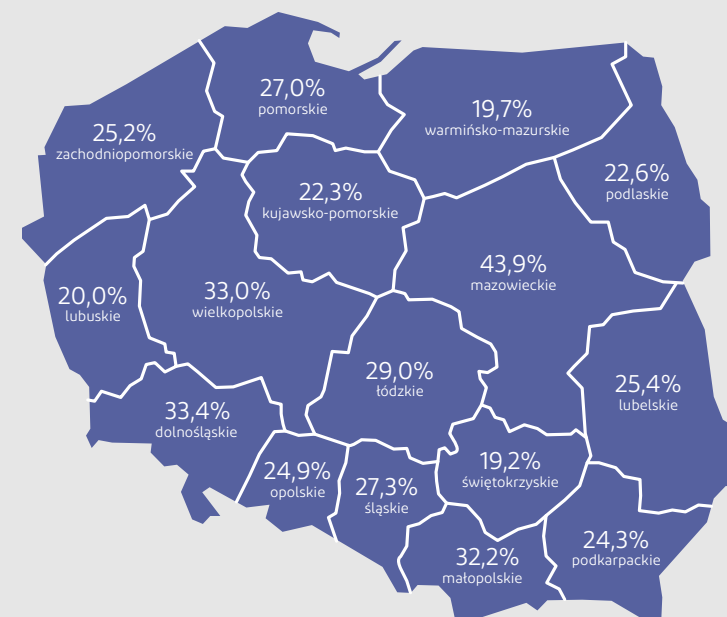
Partycypacja w sektorach

Partycypacja w PPK rośnie, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym.

Partycypacja wg województw

Największa partycypacja jest w województwach: mazowieckim, dolnośląskim i wielkopolskim.

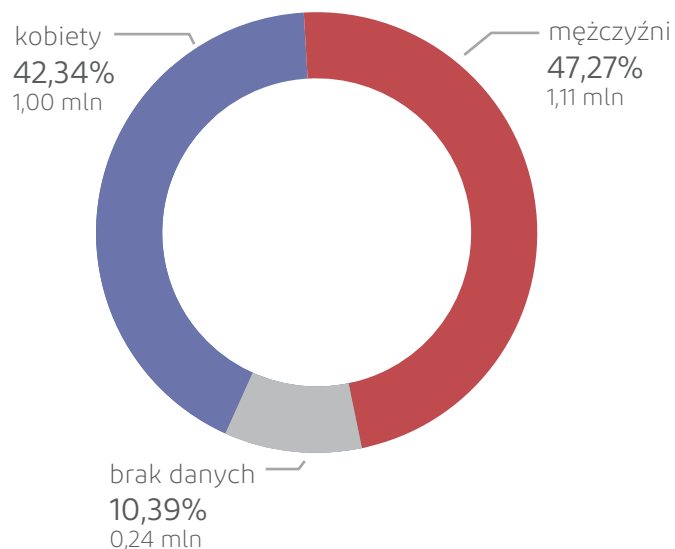

Profil osób oszczędzających w PPK

Część I

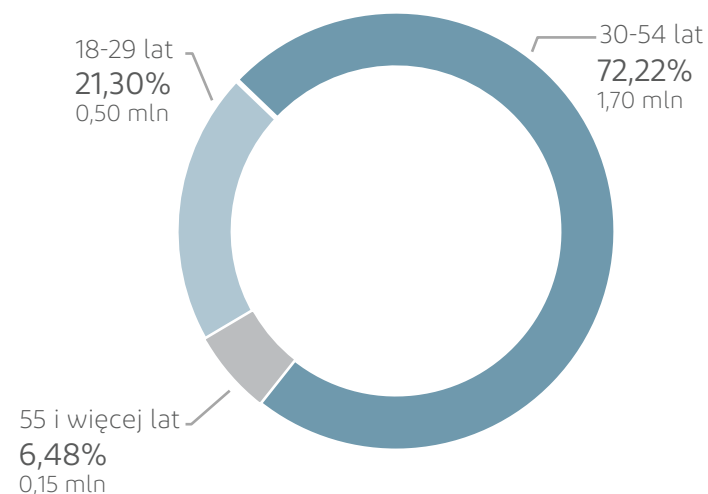
Liczba uczestników PPK wg płci

Częściej do PPK przystępują mężczyźni (47,27%) niż kobiety.

Wiek uczestników PPK

Średnia wieku uczestników PPK wynosi 39 lat.

Narodowość uczestników PPK

Prawie 96% oszczędzających w PPK to Polacy. Wśród osób innej narodowości dominuje narodowość ukraińska (56,28 tys.).

narodowość – liczba (tys.)					
polska	2 248,51	indyjska	2,02	francuska	0,89
ukraińska	56,28	rumuńska	1,75	pozostałe	14,31
brak danych	18,28	rosyjska	1,72		
białoruska	6,94	włoska	1,35		

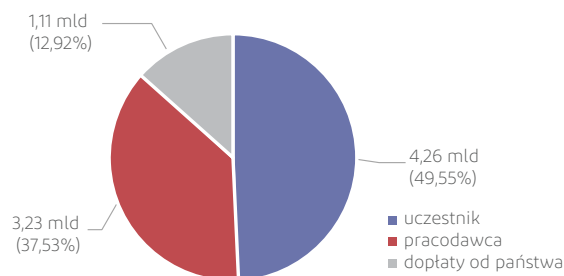

Wpłaty i wartość aktywów zgromadzonych w PPK

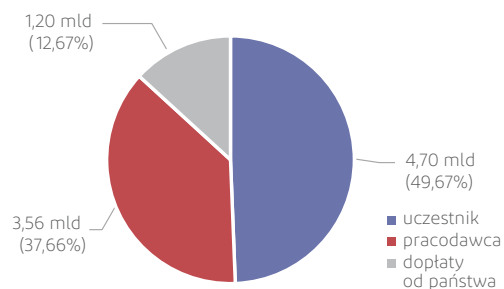
Część I

Łączna wartość aktywów netto (WAN) funduszy zdefiniowanej daty (FZD) wynosi **8,60 mld zł.**

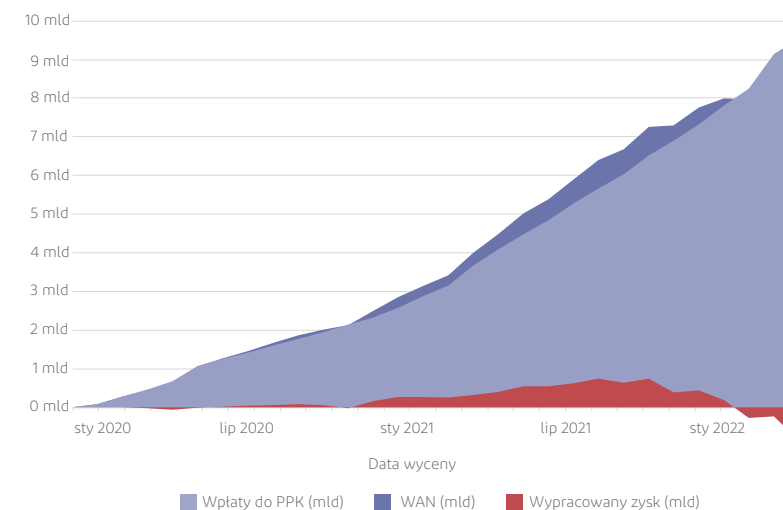
Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty – wg źródła środków

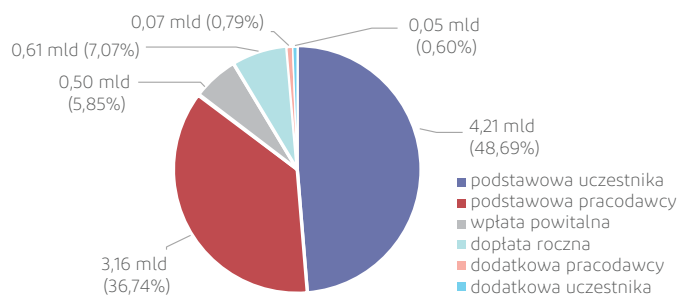
Wysokość wpłat do PPK – wg źródła środków

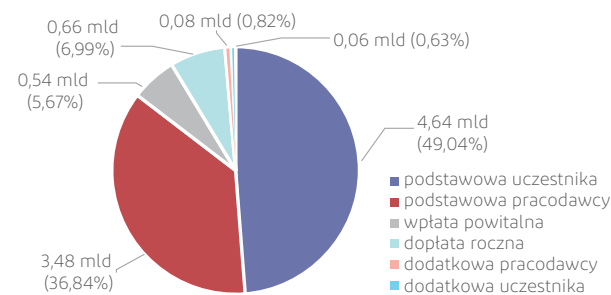
Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty – wg daty wyceny (narastająco)

Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty – wg typu wpłat

Wysokość wpłat do PPK – wg typu wpłat

Instytucje finansowe prowadzące PPK i koszty zarządzania PPK

Część I

Zarządzaniem PPK zajmuje się aktualnie **19 instytucji finansowych**. Średni koszt zarządzania PPK to **0,34%**.

Zestawienie średnich opłat za zarządzanie funduszami przez instytucje finansowe oferujące prowadzenie PPK.

NAZWA INSTYTUCJI FINANSOWEJ	2020**	2025**	2030**	2035**	2040**	2045**	2050**	2055**	2060**	2065**	średnia**
AVIVA INVESTORS TFI S.A.		0,25%	0,27%	0,28%	0,30%	0,31%	0,33%	0,34%	0,36%	0,37%	0,31%
AXA TFI S.A./ UNIQA TFI S.A.		0,31%	0,32%	0,33%	0,34%	0,35%	0,37%	0,38%	0,40%	0,41%	0,35%
BNP Paribas TFI S.A.		0,20%	0,23%	0,26%	0,28%	0,30%	0,33%	0,35%	0,38%	0,40%	0,30%
BPS TFI S.A.		0,22%	0,30%	0,32%	0,33%	0,34%	0,36%	0,36%	0,37%	0,49%	0,34%
COMPENSA TUnŻ S.A.		0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%
ESALIENS TFI S.A.		0,39%	0,40%	0,42%	0,43%	0,44%	0,45%	0,46%	0,47%	0,47%	0,43%
GENERALI INVESTMENT TFI S.A.		0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,00%	0,36%
INVESTORS TFI S.A.		0,36%	0,37%	0,38%	0,38%	0,39%	0,40%	0,41%	0,42%	0,43%	0,39%
MILLENNIUM TFI S.A.		0,25%	0,26%	0,28%	0,28%	0,31%	0,33%	0,35%	0,37%	0,37%	0,31%
NATIONALE-NEDERLANDEN PTE S.A.*		0,20%	0,42%	0,42%	0,42%	0,42%	0,42%	0,42%	0,42%	0,42%	0,40%
NN INVESTMENT PARTNERS TFI S.A.*		0,30%	0,31%	0,32%	0,34%	0,36%	0,39%	0,41%	0,43%	0,45%	0,36%
PEKAO TFI S.A.	0,16256%	0,16256%	0,29126%	0,29126%	0,29126%	0,29804%	0,29804%	0,29804%	0,29804%	0,29804%	0,27%
PFR TFI S.A.		0,21%	0,24%	0,27%	0,29%	0,32%	0,35%	0,38%	0,40%	0,43%	0,31%
PKO TFI S.A.*		0,25%	0,27%	0,29%	0,31%	0,33%	0,35%	0,37%	0,39%	0,41%	0,33%
POCZTYLION ARKA PTE S.A.		0,26%	0,28%	0,30%	0,32%	0,34%	0,36%	0,38%	0,41%	0,43%	0,34%
SANTANDER TFI S.A.		0,23%	0,25%	0,27%	0,29%	0,31%	0,33%	0,35%	0,38%	0,40%	0,31%
SKARBIEC TFI S.A.		0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%	0,40%
TFI ALLIANZ POLSKA S.A.		0,16%	0,21%	0,24%	0,27%	0,30%	0,33%	0,37%	0,39%	0,43%	0,30%
TFI PZU S.A.*		0,22%	0,25%	0,27%	0,29%	0,31%	0,34%	0,36%	0,38%	0,41%	0,31%
średnia**	0,17%	0,27%	0,31%	0,32%	0,33%	0,35%	0,37%	0,38%	0,39%	0,39%	0,34%

Instytucje finansowe prezentowane w kolejności alfabetycznej. Prezentowane dane dotyczące funduszy nie obejmują stawek promocyjnych. *Podane średnie w zestawieniu opłat stałych za zarządzanie nie obejmują obowiązku obniżenia tychże opłat zgodnie z artykułem 49 ust. 5 Ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych. Zgodnie z art. 49 ust. 6 Ustawy o PPK opłaty za zarządzanie mogą ulec znacznemu obniżeniu na podstawie art. 49 ust. 5 teŝe Ustawy po 30.06.2021 roku w stosunku do danych prezentowanych w statutach i ofertach Instytucji oraz w zestawieniu średnich opłat. **Przedstawiane dane zawierają średnie wartości za poszczególne fundusze zdefiniowanej daty, oferowane przez poszczególne podmioty zarządzające instytucjami finansowymi. Opracowanie zostało przygotowane 30.04.2022 r.

Ile zyskali uczestnicy PPK?

Część I

Na rachunki uczestników PPK wpłynęły do tej pory z Funduszu Pracy **wpłaty powitalne** w łącznej kwocie **536,38 mln zł**

oraz **dopłaty roczne** w łącznej kwocie **661,10 mln zł.**

Na rachunku uczestnika PPK zarabiającego 5 300 zł, oszczędzającego w PPK od grudnia 2019 r., w zależności od grupy FZD znajduje się średnio od 2 665 zł do 3 199 zł więcej niż on sam wpłacił do PPK. **To oznacza dla uczestnika PPK od 87% do 104% zysku!****

Kalkulacja stopy zwrotu na inwestycji w PPK dla uczestnika PPK zarabiającego 5 300 zł – w okresie od 01.12.2019 r. do 29.04.2022 r. dla poszczególnych grup funduszy zdefiniowanej daty.

FZD	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
wpłaty pracownika					2 968 zł			
wartość aktywów PPK bez wpłat pracownika*	2 665 zł	2 850 zł	3 012 zł	3 061 zł	3 186 zł	3 192 zł	3 194 zł	3 199 zł
w tym:								
zysk	-370 zł	-185 zł	-23 zł	25 zł	151 zł	156 zł	159 zł	164 zł
wpłaty od pracodawcy					2 306 zł			
dopłaty od państwa					730 zł			
stopa zwrotu na inwestycji z perspektywy pracownika**	87%	93%	98%	100%	104%	104%	104%	104%

źródło: PFR Portal PPK i www.analizy.pl

*uwzględnia: (1) wpłaty od pracodawcy w wysokości 1,5%, (2) wpłaty od państwa w łącznej wysokości 730 zł, (3) stopę zwrotu od wszystkich wpłat (pracownika, pracodawcy, państwa)

** jest to wartość aktywów PPK bez wpłat pracownika podzielona przez wpłaty do PPK od pracownika w wysokości 2%

Stopy zwrotu funduszy PPK a horyzont inwestycyjny. Dlaczego warto pozostać w programie?

PPK to program, w którym skutki zmienności rynku są ograniczane przez solidarne i systematyczne wpłaty oraz specjalną konstrukcją funduszy zdefiniowanej daty. Uleganie emocjom i wycofywanie środków z PPK w okresach spadków może narazić uczestnika PPK na straty.

Program PPK został tak pomyślany, aby ingerencja w inwestycję, co do zasady, nie była konieczna. Warunkiem jest jednak trzymanie się swojego indywidualnego horyzontu inwestycyjnego.

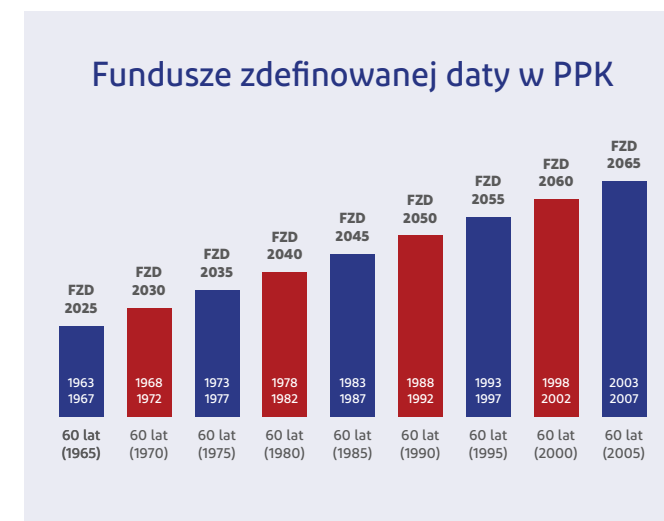
PPK oferuje zyskowne oszczędzanie długoterminowe

Przy budowaniu oszczędności decydujące znaczenie ma czas – im dłużej oszczędzamy, tym więcej możemy zgromadzić. Najlepszym sposobem budowania kapitału na przyszłość jest systematyczne odkładanie nawet małych kwot i trzymanie się tego przez wiele lat – tak właśnie działa program PPK.

Kapitał, który wspólnie z pracodawcą i państwem zgromadzimy w PPK, może istotnie wesprzeć domowy budżet, gdy naszym głównym źródłem utrzymania będzie emerytura.

Co bardzo ważne, dzięki systematycznemu, comiesięcznemu lokowaniu nowych środków, uczestnik pracowniczych planów kapitałowych ma szansę skorzystać z mechanizmu uśredniania wartości inwestycji w czasie (jednostki funduszu są nabywane po różnej cenie). Przecena aktywów daje szansę na zakup jednostek po niższej cenie, a po „odbiciu” na powiększenie naszych oszczędności. Aby jednak opisywany mechanizm mógł zadziałać, uczestnik PPK musi trzymać się swojego horyzontu inwestycyjnego. Bardzo ważne jest, by o tym pamiętać i nie podejmować pochopnie decyzji o wycofaniu oszczędności z programu przed 60. rokiem życia.

Oczywiście oszczędności w PPK stanowią prywatną własność uczestnika PPK, z których – mimo ich docelowego przeznaczenia na wypłatę po 60. roku życia – może on skorzystać w każdej chwili.

Inwestycja „dojrzeła” wraz z uczestnikiem

Program PPK, co do zasady, nie wymaga od uczestnika, oszczędzającego na okres po zakończeniu aktywności zawodowej, żadnych dodatkowych działań w zakresie swojej inwestycji. Dzięki temu długoterminowe inwestowanie jest dostępne także dla osób z małym doświadczeniem i mniejszą wiedzą o rynku kapitałowym.

Polityka inwestycyjna funduszy, w których oszczędzają uczestnicy PPK dostosowuje się automatycznie do wieku uczestnika PPK. To oznacza, że wraz ze zbliżaniem się tzw. daty docelowej (osiągnięcie 60 r.ż.), udział części udziałowej portfela inwestycji (ryzykownej) maleje i jest zastępowany przez bezpieczniejsze instrumenty dłużne. Dzięki tak pomyślanemu rozwiązaniu, nawet jeśli np. pojawią się zawrota na rynku i fundusz z dużym udziałem akcji zanotuje straty, stosunkowo młody inwestor wciąż będzie miał szansę je odrobić, a nawet skorzystać na zmienności rynku. Tutaj znów, najważniejszy jest indywidualny horyzont inwestycyjny. Im jest on dłuższy, tym większa szansa, że stopa zwrotu z wpłacanych środków będzie wyższa.

Możliwe zmiany w polityce inwestycyjnej – także wedle woli uczestnika

Warto pamiętać, że od ogólnej zasady przypisania uczestnika PPK do funduszu właściwego do jego wieku istnieją wyjątki. Uczestnik PPK ma bowiem możliwość przeniesienia środków do funduszu realizującego inną politykę inwestycyjną, bardziej lub mniej ryzykowną niż ta, która realizuje jego docelowy fundusz – może to zrobić korzystając z mechanizmu konwersji lub zamiany (art. 45 ustawy o PPK). Uczestnik

PPK może również zmienić fundusz zdefiniowanej daty, w którym oszczędza, na taki, który - w jego ocenie - będzie lepiej dostosowany do jego potrzeb inwestycyjnych oraz oceny ryzyka inwestycyjnego.

Przy długoterminowym programie oszczędzania, jakim jest PPK, najważniejsze jest utrzymanie własnego, docelowego horyzontu inwestycyjnego. Ocena krótkoterminowych wyników funduszy PPK - ze względu na długoterminowy charakter programu - może prowadzić do błędnych wniosków i pochopnych decyzji w zakresie wcześniejszego wycofania środków.

Ile naprawdę zyskują uczestnicy PPK?

Analizując stopy zwrotu z inwestycji w PPK, należy wziąć pod uwagę jeszcze jedną kwestię. Oszczędności w programie są budowane nie tylko w oparciu o wpłaty samych pracowników, ale także wpłaty ich pracodawców i państwa. „Zysk” uczestnika PPK można zatem rozpatrywać jako różnicę między tym, co do PPK wpłacił on sam, a wpłatami, które dołożył jego pracodawca i państwo oraz zyskiem wypracowanym przez wszystkie dokonane wpłaty.

Szacunkowe wyliczenia dotyczące tego, ile zyskują uczestnicy PPK, można znaleźć co miesiąc w naszym Biuletynie PPK. Według stanu na koniec kwietnia 2022 r., na rachunku hipotetycznego uczestnika PPK zarabiającego 5 300 zł, oszczędzającego w PPK od grudnia 2019 r., w zależności od grupy FZD znajduje się średnio od 2 665 zł do 3 199 zł więcej niż wpłacił sam uczestnik. A to oznacza dla uczestnika PPK od 87% do 104% zysku.

Obligacje skarbowe, fundusze dłużne – obecnie i w perspektywie

Każdy z nas - niezależnie od tego, czy inwestował w ostatnich latach aktywnie, pasywnie czy też w ogóle nie inwestował - pamięta, że w ostatnich dwóch dekadach miały miejsce dwa kryzysy finansowe. Drugi, poważniejszy, z lat 2007-2009 spowodował przeceny aktywów funduszy emerytalnych w krajach rozwiniętych do 50%, a w Polsce do blisko 20% w początkowym okresie kryzysu. W kolejnych latach straty funduszy zostały odrobione, a notowania przebiły wcześniejsze wyceny. Chodzi tu o wyceny liczone w perspektywie wieloletniej, także z uwzględnieniem inflacji, która generalnie była utrzymywana na niskim poziomie (przeciętnie do 2%).

Obligacje skarbowe - instrumenty uważane za bezpieczne, dla osób w nie inwestujące - nie były w ostatnim półroczu dobrą lokatą. Fundusze dłużne, które je akumulują, zanotowały znaczną przecenę aktywów. W przypadku obligacji długoterminowych, przeciętnie sięgnęła ona 19%. Krytyczny trend spadkowy zaistniał w lutym b.r., czyli w okresie tuż poprzedzającym agresję na Ukrainę i po jej wszczęciu w III dekadzie lutego. Obligacje zapewniają, w zależności od typu Funduszu Zdefiniowanej Daty, odpowiedni poziom lokat bezpiecznych, dla każdego z tych funduszy w przedziale 20-90%, w zależności od obecnej ścieżki alokacji.

Kiedy powrócą czasy rentownych inwestycji?

Większość rozwiniętych gospodarek światowych funkcjonuje w ostatnim okresie w warunkach wysokiej inflacji. W Polsce w ciągu 3 miesięcy (luty-kwiecień) wzrosła ona z 8,5 do 12,4%, a prognozy jej kształtowania się zależą także od nieznanej charakterystyki kryzysu

ukraińskiego. Niedawna wypowiedź prezesa PFR Pawła Borysa wskazuje, że III kwartał b.r. może być kulminacją wzrostu inflacji. Należy mieć nadzieję, że nie przekroczy ona 13-14% do końca roku, a w kolejnym okresie zacznie spadać.

Ograniczanie poziomu inflacji jest kluczowe dla odbudowy rynku udziałowego, ale także dla obligacji skarbowych, których aktualne rentowności zaczynają być atrakcyjne, chociaż nie nadążają za deprecjacją złotówki. Najbliższe miesiące pokażą, czy obligacje zmiennokuponowe, oparte o WIBOR, staną się w miarę bezpieczną przystanią dla rentowności zbliżonych do poziomu inflacji.

Wskazana cierpliwość i ostrożny optymizm

Perspektywa odbudowy wartości aktywów, w perspektywie średnioterminowej, wydaje się być osiągalna. Także z udziałem obligacji korporacyjnych, które mogą stać się wartościowo-

wą ofertą w przypadku emitentów o uznanej reputacji rynkowej. Z pewnością inwestorzy oraz uczestnicy różnych programów, w tym PPK, powinni wykazać się cierpliwością, charakterystyczną dla czasów silnych przecen i niepewności. Kluczowym wyznacznikiem dla rynków finansowych w 2022 i 2023 r. wydaje się być ryzyko polityczne oraz powiązane z nim zmienności na rynku energii i płodów rolnych. Mają one przeważające znaczenie także dla kształtowania się poziomu inflacji, przy zakłóconych łańcuchach dostaw i dużej ilości pieniądza, wykreowanego przez rządy w okresie pandemii. Perspektywa inwestycyjna jest horyzontalna i nie należy podejmować nieprzemyślanych decyzji w celu jej zmiany. Na to przyjdzie czas, kiedy powróci koniunktura. Wojna jest kosztowna i nie będzie trwać wiecznie. Wraz z jej zakończeniem, nastąpi odbudowa kondycji rynków finansowych. Pozostanie w PPK jest najlepszą decyzją inwestycyjną - pamiętajmy, że z uwagi na konstrukcję tego programu, środki wpływają stale na nasze konto.

Anna Maciocha – ekspert PFR Portal PPK, Biuro Redakcyjne

dr Wojciech Nagel – dr nauk ekonomicznych, doradca Zarządu PFR Portal PPK, członek Rady Konsultacyjnej ds. PPK przy PFR S.A., członek honorowy Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych

Ron van Overhagen
- starszy konsultant
międzynarodowy
ds. benefitów,
Montae & Partners,
Holandia

Holenderski system emerytalny i PPK

Po blisko 10 latach debat, holenderski system emerytalny najprawdopodobniej wreszcie się zmieni. Programy emerytalne o zdefiniowanym świadczeniu zastąpią te ze zdefiniowaną składką. Zmiany są konieczne, aby zwiększyć bezpieczeństwo finansowe pracowników po zakończeniu przez nich aktywności zawodowej. Taki też cel przyświecał twórcom polskiego programu PPK, którego rozwiązania mogą być wzorem do naśladowania.

Zmiany w holenderskim systemie emerytalnym mają wejść w życie 1 stycznia 2023 r. Aby proces wdrażania przebiegł możliwie jak naj-sprawniej, przewidziany jest czteroletni okres przejściowy, dzięki któremu zarówno firmy, jak i instytucje będą miały czas na dostosowanie się do zmian. Z zawodowego punktu widzenia, ciekawe będzie przyjrzenie się temu procesowi pod kątem podobieństw i różnic w odniesieniu do wprowadzania PPK w Polsce.

Wspólne problemy

Wyzwania, przed którymi stajemy, dotyczą w zasadzie wszystkich systemów emerytalnych. Głównie jest to kwestia tego, jak zapewnić finansową adekwatność emerytur. W wielu krajach funkcjonuje repartycyjny system emerytalny, co oznacza, że świadczenia emerytalne wypłacane w ciągu roku finansowane są ze składek, które w danym roku wpływają do systemu. W takim przypadku niezwykle istotnym czynnikiem jest stosunek liczby osób

pracujących do liczby emerytów. W Polsce stanowi to poważny problem, po części z uwagi na bardzo niski poziom urodzeń. Podczas, gdy w 2018 roku na jedną osobę w wieku emerytalnym przypadały cztery osoby w wieku produkcyjnym, przewiduje się, że za mniej niż 25 lat stosunek ten będzie wynosił 2:1. Problem ten istnieje także w Holandii, jednak emerytura państwowa stanowi stosunkowo niewielką kwotę - niezależną od wynagrodzenia czy wpłacanych składek. Większa część zaopatrzenia emerytalnego gromadzona jest w ramach funduszu emerytalnego lub u ubezpieczyciela. Dzięki temu, system holenderski, podobnie jak duński, uważany jest za jeden z najlepszych systemów na świecie. Niestety, także i ten system cechuje niewystarczający stopień zabezpieczenia na przyszłość.

Dwa systemy – inne szczegółowe rozwiązania

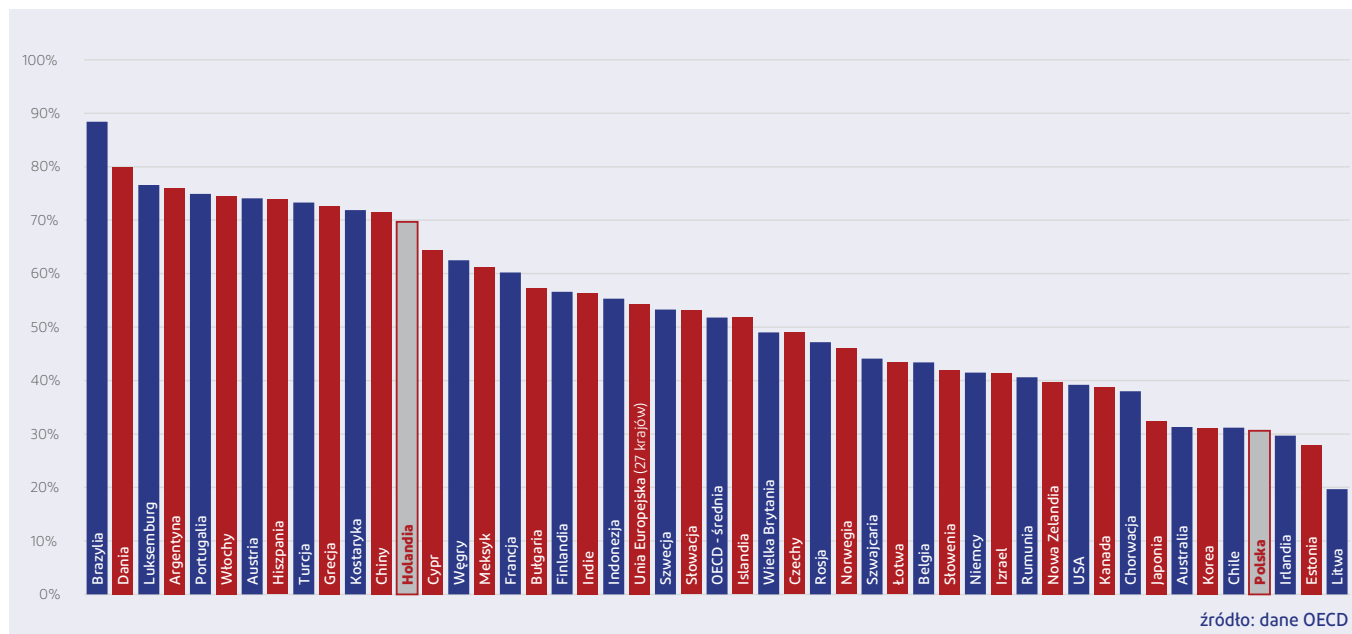
Tym, co szczególnie przemawia do mnie w polskim systemie PPK, jest obowiązkowy udział

Prywatne aktywa emerytalne jako % PKB (w 2020 r. lub ostatnim dostępnym roku)

Kraje OECD	% PKB
Dania	229,4
Holandia	212,7
Islandia	206,9
Szwajcaria	167,0
Wielka Brytania	126,8
Szwecja	108,9
Finlandia	64,1
Belgia	40,4
Irlandia	35,5
Portugalia	22,0
Estonia	21,8
Łotwa	19,5
Hiszpania	14,5
Słowacja	14,4
Włochy	12,7
Norwegia	12,3
Francja	12,2
Czechy	9,5
Litwa	9,5
Niemcy	8,2
Słowenia	8,0
Polska	7,9
Austria	6,6
Węgry	5,6
Turcja	3,4
Luksemburg	2,9
Grecja	1,0

Stopa zastąpienia brutto

(mężczyźni, % zarobków przedemerytalnych, 2020 r. lub ostatni dostępny)

pracodawców. W systemie holenderskim każdy pracownik posiada ubezpieczenie emerytalne, ale nie każdy pracodawca oferuje program emerytalny. Dlatego jednym z celów nowych rozwiązań jest zmniejszenie liczby pracowników, którzy są poza systemem. Inny istotny element PPK to również określenie górnego limitu kosztów, jakie mogą być pobierane na potrzeby zarządzania aktywami. W Holandii zadanie wybrania dobrej oferty funduszy, spośród

tych dostępnych na rynku, spoczywa przede wszystkim na osobie pełniącej funkcję doradcy pracodawcy lub na instytucji finansowej.

Zanim przejdę do omówienia innych korzystnych aspektów PPK, chciałbym poruszyć jeszcze jedną kwestię. Chodzi o wysokość wpłat. W ramach PPK, górny limit dla wpłat finansowanych przez pracodawcę to 4% (pracownik

finansuje maksymalnie dodatkowe 4%). Wydałoby się, że jest to wysokość odpowiednia. Z analiz wynika jednak, że nie jest to poziom wystarczająco wysoki, aby zagwarantować wypracowanie dostatecznego zabezpieczenia emerytalnego. Dla porównania, w Holandii górny limit składki w nowym systemie to 30% wynagrodzenia brutto za podstawę do wyliczenia emerytury, podczas gdy obecnie limit ten jest na poziomie około 20%.

Aby odpowiedzieć sobie na pytanie, w jaki sposób składki gwarantują odpowiedni poziom przyszłego świadczenia, korzystamy z tzw. wskaźnika stopy zastąpienia. Określa on stosunek pomiędzy dochodem netto przed przejściem na emeryturę i po przejściu na emeryturę. OECD dokonuje takich obliczeń i tworzy w oparciu o nie prognozy.

W Holandii także istnieje możliwość oszczędzania poza planem emerytalnym u pracodawcy (drugi filar). Jednak partycypacja w systemie tego rodzaju jest zwykle niska. Ze względu na lata spadków stóp procentowych i zwiększoną długość życia (uczestników), konieczne jest podkreślenie korzyści płynących z posiadania

dodatkowych oszczędności w ramach funduszy emerytalnych. Pewną rolę odegrało też zaufanie do obecnych systemów emerytalnych - pracownicy uważali, że wszystko jest w porządku. Obecnie, gdy od lat nie ma możliwości podwyższenia wysokości świadczeń, trudno nie zauważyć słabości holenderskiego systemu. Dodatkowo, prywatne oszczędności to zatem jeden ze sposobów na zapewnienie przyszłym emerytom ochrony przed gwałtownym spadkiem dochodu.

Polskie rozwiązania zachęcają do oszczędzania

Tym, co czyni udział w PPK bardzo atrakcyjnym, są zachęty finansowe. Do udziału w programie zachęcają dopłaty od państwa oraz korzyści podatkowe. Inaczej niż w systemie holenderskim, istnieje także możliwość wypłacenia środków

z PPK w celu sfinansowania zakupu mieszkania oraz na inne cele określone w przepisach (w *razie poważnego zachorowania uczestnika PPK lub członka jego najbliższej rodziny – red*). Możliwość wypłacenia 25% kapitału po osiągnięciu 60 lat to kolejna zachęta, która jest znacznie atrakcyjniejsza niż, dostępna w ramach nowego systemu holenderskiego, możliwość wypłaty 10% środków po przejściu na emeryturę.

Inny istotny aspekt PPK to fakt, że są to środki stanowiące własność uczestnika. Uczestnicy PPK mogą śledzić to jak budowany jest ich kapitał. System holenderski także zmierza ku temu, aby zgromadzone środki stanowiły własność jego uczestnika. To odejście od obowiązującego przez lata systemu finansowania

w oparciu o mechanizm solidarności, który generował niepewność, szczególnie wśród młodszych uczestników.

W obu opisywanych systemach, duży nacisk kładzie się na komunikację i przekazywanie informacji. W Holandii, uczestnicy mają trochę więcej swobody jeśli chodzi o wybór funduszy, choć z uwagi na liczbę funduszy inwestycyjnych - nie jest to wybór łatwy. Gotowość do podejmowania ryzyka i tolerancja ryzyka to również istotne czynniki. Jeśli chodzi o rynek holenderski, w obszarze tym pojawi się w najbliższych latach wiele wyzwań, w związku z czym będziemy chętnie korzystać z doświadczeń naszych polskich kolegów.

Ron van Overhagen - starszy konsultant międzynarodowy ds. benefitów, Montae & Partners, Holandia

Odpowiada za relacje z klientami międzynarodowymi i strategiczny rozwój portfela. Wspólnie z innymi członkami Söderberg & Partners grupa wzmacnia swoją pozycję w krajach skandynawskich i w Holandii. Zanim został zatrudniony w Montae, pełnił funkcję dyrektora regionalnego w AIG Global Benefits Network.

Sankcje UE po agresji wobec Ukrainy mogą dotknąć także uczestników PPK

Obowiązują zakazy zbycia, konwersji lub zamiany jednostek uczestnictwa funduszy na rzecz obywateli Rosji lub Białorusi, którzy nie są obywatelami państwa członkowskiego UE ani nie mają zezwolenia na pobyt czasowy lub stały w państwie członkowskim.

Wynika to z art. 5f rozporządzenia Rady (UE) 833/2014 z 31 lipca 2014 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie oraz z art. 1y rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy. Przepisami tymi zakazano sprzedaży zbywalnych papierów wartościowych denominowanych w jakiegokolwiek walucie urzędowej państwa członkowskiego wyemitowanych po 12 kwietnia 2022 r. lub jednostek w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, które zapewniają ekspozycję na takie papiery wartościowe, jakimkolwiek obywatelom rosyjskim/białoruskim lub osobom fizycznym zamieszkałym w Rosji/na Białorusi lub jakimkolwiek osobom prawnym, podmiotom lub organom z siedzibą w Rosji/na Białorusi. Zakaz ten nie ma zastosowania do obywateli państwa członkowskiego lub osób fizycznych posiadających zezwolenie na pobyt czasowy lub stały w państwie członkowskim. Instytucje finansowe są zatem zobowiązane m.in. do badania statusu pobytu uczestnika PPK, będącego obywatelem Rosji/Białorusi.

Poza tymi sankcjami, środki ograniczające zastosowano wobec konkretnych osób i podmiotów, wskazanych: w rozporządzeniu Rady (WE) 765/2006, w rozporządzeniu Rady (UE) 269/2014 lub na liście, o której mowa w ustawie z 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2022 r. poz. 835). Indywidualnym środkiem ograniczającym jest m.in. zakaz udostępniania danej osobie albo podmiotowi jakichkolwiek środków finansowych.

Więcej informacji na stronie:

www.mojeppk.pl/aktualnosci/przepisy_sankcyjne_a_uczestnictwo_w_ppk.

IV edycja gali „Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca”

7 kwietnia odbyła się IV edycja gali przyznania nagród specjalnych w programie „Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca”. Nagrodzono 13 pracodawców - od dużych korporacji, poprzez instytucje publiczne, po małe, rodzinne firmy.

Celem zainauguowanego w 2019 roku programu „Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca” jest wyróżnienie przedsiębiorców, którzy wykazali się szczególnym zaangażowaniem we wdrażaniu PPK w swoich firmach, wykorzystując PPK jako element systemu benefitów pracowniczych i osiągając wysoką partycypację w programie. Laureatów wskazują instytucje finansowe prowadzące PPK. Do tej pory nagrodę specjalną w programie „Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca” otrzymało 24 laureatów.

Laureaci IV edycji gali to:

1. Alexander Mann Solutions Poland Spółka z o.o.
2. Amago sp. z o.o.
3. Bruk-Bet sp. z o.o.
4. Centralny Ośrodek Informatyki
5. Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju
6. Equinum Broker sp. z o.o.
7. Neonet SA
8. Onwelo SA
9. Politechnika Poznańska
10. Polski Holding Hotelowy sp. z o.o.
11. Timac Agro Polska sp. z o.o.
12. UBS Business Solutions Poland sp. z o.o.
13. Związek Dużych Rodzin Trzy Plus

Wszystkim wyróżnionym serdecznie gratulujemy. Mamy nadzieję, że nagrody zainspirują kolejnych pracodawców do wspierania swoich pracowników w gromadzeniu oszczędności w PPK.

Relację z gali można obejrzeć [tutaj](#).

Zadzwoń na specjalną infolinię dla wszystkich osób i instytucji zainteresowanych programem PPK: **800 775 775**.

Skorzystaj z bezpłatnych szkoleń dla pracowników i pracodawców oraz materiałów edukacyjnych o PPK.

Materiały oraz zapisy na szkolenia dostępne są na www.mojeppk.pl

Wydawca

Niniejszy biuletyn został przygotowany przez PFR Portal PPK sp. z o.o. – ustawowego operatora portalu informacyjnego PPK, do którego zadań należy m.in. upowszechnianie wiedzy o funkcjonowaniu PPK – dla osób zainteresowanych rynkiem oszczędnościowo-emerytalnym w Polsce wyłącznie w celach informacyjnych.

PFR Portal PPK sp. z o.o. nie ponosi odpowiedzialności z tytułu powstania jakichkolwiek szkód, wynikających lub pozostających w związku z treściami zamieszczonymi w niniejszym biuletynie.

Powielenie lub wykorzystanie niniejszego biuletynu w całości lub w części wymaga uzyskania uprzedniej pisemnej zgody PFR Portal PPK sp. z o.o., z wyjątkiem dozwolonego prawa cytatu.

Zapraszamy do kontaktu:
PFR Portal PPK sp. z o.o.
ul. Krucza 50
00-025 Warszawa
www.pfrportal.pl

infolinia PPK:

800 775 775
(pn.-pt. 8:00-17:00)

kontakt dla mediów:

media@pfrportal.pl